

БЮЛЕТИН

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ НА ИНВАЛИДИ

NATIONAL FEDERATION OF
EMPLOYERS OF DISABLED PEOPLE

София 1000, бул. "Дондуков" № 11; тел.: 02 986 53 09; тел./факс: 02 986 53 00;
e-mail: nfri@abv.bg; <http://www.nfri.bg/>

Година XII, брой 4, м. април 2019 г.

В ТОВА ИЗДАНИЕ

1. Новини – стр.1 – стр.5
2. Нашата консултация – стр.5 – стр.7

<http://buletin.nfri.bg/>

НОВИНИ

Новия Закон за хората с увреждания

От 01.01.2019 г. влезе в сила новият Закон за хората с увреждания. Неговото създаване възникна от необходимостта да започне реформа, съобразена и отговаряща на изискването за синхронизиране на българското законодателство с Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН, ратифицирана от Парламента още през януари 2012 г.

Глава четвърта, Раздел III от закона обхваща заетостта на хората с увреждания, която се осъществява в обичайна, специализирана и защитена работна среда. Регламентирани са трудовата заетост и професионалното обучение, като е постигнато съответствие с чл. 27 „Работа и заетост“, както и с чл. 28 „Подходящ жизнен стандарт и социална закрила“ от Конвенцията. Включена е икономическата защита чрез данъчни преференции.

С цел гарантиране на заетостта на хората с трайни увреждания в обичайна работна среда законът въвежда квоти за работодателите да назначават работници и служители с трайни увреждания, както следва:

1. работодатели с 50 до 99 работници и служители – едно лице с трайни увреждания;
2. работодатели със 100 и над 100 работници и служители – две на сто от средносписъчния си състав.

Работните места, определени по реда на чл. 315 от Кодекса на труда, не се взимат предвид при отчитане изпълнението на квотата.

Нов важен момент е въвеждането за първи път в българското законодателство на създаване и развитие на защитената заетост. Целта е да се осигурява заетост на хора с множество трайни увреждания. Законът регламентира възможности за създаване на центрове за защитена заетост за подкрепа на трудовата интеграция на хора с множество трайни увреждания с цел осигуряване на условия за извършване на продуктивна дейност, платена работа и предоставяне на персонални подкрепящи услуги. В Раздел VII е нормативната уредба по отношение на информационната система и регистрите.

С разпоредбите на закона се преодолява многогодишният проблем от недостатъчна специализирана и статистическа информация за хората с увреждане, което не позволяваше ефективно разработване и прилагане на политиките в тази сфера. Изпълнени са изискванията на Конвенцията в Член 31. „Статистика и събиране на данни“. Агенцията за хората с увреждания се задължава да поддържа информационна система за хората с увреждания, съдържаща данни относно тяхното здравословно състояние, квалификация, образователна степен, лични възможности за социално приобщаване, професионална реализация, социално-икономически статус, демографски и други данни. Те ще служат за наблюдение и анализ на социално-икономическия статус на хората с увреждания за планиране на дейности, свързани със задоволяване на индивидуалните им потребности, и за разработване на секторни политики.

Освен тази система АХУ създава и поддържа:

- Регистър на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания. Той е публичен и се поддържа в електронен вид. Използва се за наблюдение и контрол на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания, включително на дейността, извършвана от тях при изпълнението на целеви проекти и програми.

- Регистър на лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания. Регистърът е публичен и се поддържа в електронен вид. В закона подробно е описан редът за вписване в регистър, както и необходимите документи за кандидатстване, срокове, контрол и проверки на регистрираните, начини на обжалване и т.н.

В Глава седма Административно наказателни разпоредби законът съдържа гаранции за изпълнение на предвидените задължения. При неспазване или неизпълнение на предвидените в закона задължения се налагат имуществени санкции за отговорните физически или юридически лица в размер от 500 до 20 000 лв. в зависимост от вида и тежестта на нарушението. Допълнителна разпоредба

В нея са дадени дефиниции и определения, синхронизирани с Конвенцията. Например: "Хора с трайни увреждания" са лица с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществения живот, и на които медицинската експертиза е установила вид и степен на увреждане 50 и над 50 на сто. "

Дефинирани са понятия като: комуникация, език, разумни улеснения, универсален дизайн, рехабилитация, профилактика и т.н.

Съгласно новия Закон за хората с увреждания, в сила от 1.01.2019 г. - за осъществяване на сътрудничество при разработване и провеждане на политиката за правата на хората с увреждания към Министерския съвет се създава Национален съвет за хората с увреждания. Представителността на Националния съвет се издига като председателството му се възлага на заместник министър-председателя, отговарящ за политиката за хората с увреждания, а министърът на труда и социалната политика организира дейността му. Националният съвет е консултативен орган, в който участват представители на държавата, определени от Министерския съвет, национално представителните организации на и за хората с увреждания, национално представителните организации на работниците и служителите, национално представителните организации на работодателите и Националното сдружение на общините в Република България. Той дава становища по проектите на нормативни актове, стратегии, програми, планове и други актове, които засягат правата на хората с увреждания и си сътрудничи с органите по координация и наблюдение по закона. На заседание, проведено на 27.02.2019 г. правителството определи представителите на държавата в състава на Националния съвет за хората с увреждания. Председател на консултативния орган е вицепремиерът Томислав Дончев, а заместник-председатели - министърът на труда и социалната политика Бисер Петков и министърът на здравеопазването Кирил Ананиев.

Проект за изменение на Наредбата за медицинска експертиза

Проект за изменение на Наредбата за медицинска експертиза предвижда границата за сумиране на заболявания да падне от 80% до 50%. Министерство на здравеопазването пое ангажимент да направи тези поправки по настояване на представителните организации на хората с увреждания. Те се налагат поради факта, че има ошетени от промените във формулата, които бяха направени през август миналата година. Те предвиждат събиране на процента на заболявания да се прави, само ако водещата диагноза води до 80% инвалидност, а следващите над 50%. Анализ на МЗ показва, че при 7.9% от преосвидетелстваните лица по повод обжалване пред НЕЛК се наблюдава постановяване на по-нисък процент в резултат на промяната на Наредбата за медицинската експертиза. Според данните от Национално представителните организации на и за хората с увреждания пък при 14.5% от лицата, оставащи в диапазона 50 –100%, се понижава групата инвалидност. Това води до намалена степен на социална подкрепа. Анализът показва още, че 4.7% от лицата спират да получават помощи, поради намаляване на досегашният им процент под 50. „Всичко това налага да се промени алгоритъмът на формиране на оценката на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане при лицата“, гласят мотивите на МЗ. Според новите правила, ако две заболявания носят 50% инвалидност, към тях могат да се добавят още 20% от придружаващите. Промените в наредбата целят още по-добър контрол върху работата на ТЕЛК, защото се въвежда изискването заболяванията в експертизата да се изписват със съответния код, определен според Международния класификатор на болестите, 10-а ревизия. МКБ-10.

Предложението на национално представителните организации на и за хората с увреждания, изпратено до министъра на здравеопазването е: При няколко увреждания, две и повече с 50% и над 50% ТНР да се дава най-висок процент съответстващ на най-тежкото увреждане и към него да се прибавят 20% от сбора на всички останали увреждания.

Другото предложение е, когато водещото заболяване с 50 и над 50% намалена работоспособност е довело до други увреждания, които са с причинна следствена връзка, да се вземе най-високия процент и към него се прибавят 10% от сбора на всички останали увреждания.

Посещение на представители от консорциума по проект INNOVENTER в Осмия Европейски форум за социално предприемачество

Участници от партньорите по проекта ИНОВЕНТЪР посетиха Осмия Европейски форум за социално

предприемачество като взеха участие в съпътстващата форума Конференция „Публична политика за развитие на социалното

предприемачество в Европа” и се запознаха на място със социални предприемачи от България и Европа.

Партньори от консорциума участваха и със собствени изложбени щандове в Осмия Европейски форум за социално предприемачество.

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

Приемат се заявления за индивидуална оценка

От 1 април 2019 г., дирекциите на Агенцията за социално подпомагане (АСП) в цялата страна приемат заявления за индивидуална оценка на потребностите от подкрепа на хората с увреждания.

На заседание на Министерския съвет, проведено на 27 март 2019 г., беше приет Правилникът за прилагане на Закона за хората с увреждания, Методиката за извършване на индивидуална оценка на потребностите от подкрепа за хората с увреждания, както и промяна в Устройствения правилник на АСП. Те са в сила от 01.04.2019 г. Със заповед на изпълнителния директор на Агенцията Румяна Петкова бяха утвърдени формуляр за самооценка на лице с увреждане и заявление-декларация за изготвяне на индивидуална оценка на потребностите. Те са публикувани на интернет страницата на АСП в рубриката „Административни услуги“.

Целева помощ – помощни средства

В ДВ, бр. 27 от 02.04.2019 г. е публикувано Постановление № 65 на МС от 29 март 2019 г. за приемане на Правилник за прилагане на Закона за хората с увреждания (ППЗХУ).

Съгласно чл. 73 от Закона за хората увреждания - хората с увреждания с установена потребност от помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия (ПСПСМИ), посочени в списъците по чл. 61, ал. 1, получават целева помощ за изработване, покупка и/или ремонт, с изключение на медицинските изделия, които се заплащат напълно или частично от Националната здравноосигурителна каса. В приложение № 2 към чл. 68, ал. 1 от ППЗХУ са посочени помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, медицинските условия, експлоатационните срокове и необходимите медицински документи за предоставянето им на хора с увреждания.

Министърът на труда и социалната политика съгласувано с министъра на финансите и министъра на здравеопазването определя и актуализира със заповед максималните размери на целевите помощи за изработване, покупка и/или ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия.

Целевата помощ се предоставя на правоимащото лице за изработване, покупка и/или ремонт на ПСПСМИ само от лица, вписани в Регистъра на Агенцията за хората с увреждания с изключение на помощта, отпускана по т. 4, буква „е“ (един чифт обувки за протези) от приложение № 2 от ППЗХУ. Лицата, които искат да получат целевата помощ подават заявление декларация по образец за извършване на индивидуална оценка на потребностите в дирекция "Социално Подпомагане" по настоящ адрес на човека с увреждане. Тази помощ се отпуска със заповед на директора на дирекция „Социално подпомагане“ или оправомощено от него длъжностно лице в 10-дневен срок след представяне на следните документи:

1. медицински документ, издаден от лекарските консултативни комисии, ТЕЛК или НЕЛК, удостоверяващ необходимостта от помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия и техния вид, съобразно конкретните нужди на човека с увреждане.

2. проформа фактура – за изделията, изработвани по поръчка, и за целевите помощи, отпускани за ремонт;

3. протокол от производител, вписан в Регистъра на Агенцията за хората с увреждания по чл. 88, ал. 1 от Закона за хората с увреждания, с който се определят специфичните проектни характеристики, съгласно заданието за изработване на изделието – само за изделията, изработвани по поръчка. Заповедта за отпускане на помощта се издава в три екземпляра за всяко помощно средство, приспособление, съоръжение и медицинско изделие поотделно, а за отказ за отпускане – в два екземпляра. Два екземпляра от заповедта за отпускане на помощта се предоставят на човека с увреждане заедно с екземпляр на предавателно-приемателния протокол по образец съгласно приложение № 3. Целевата помощ се реализира в 3-месечен срок от датата на съобщаването на заповедта освен в случаите, когато изработването или ремонтът на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия изисква по-дълъг период и е удостоверено с документ от изпълнителя. Заповедите за отпускане на целеви помощи за медицински изделия - Протези за долни (горни) крайници, включително с електронно устройство, изработени по поръчка; Ортези и ортопедични апарати, изработени по поръчка; ортопедични обувки, изработени по поръчка; апарат обувки, изработени по поръчка; Принадлежности за ползване на протези; Говорен апарат; Заместващи и козметични средства (Виж. т. 1, 2, 3а, 3б, 4, 6 и 7 от приложение № 2) след изтичането на експлоатационния срок се издават въз основа на първоначалните медицински документи, удостоверяващи потребността от тях. Човекът с увреждане получава ПСПСМИ след представяне на екземпляр от заповедта за отпускане на целевата помощ на избрано от

него лице, вписано в Регистъра на Агенцията за хората с увреждания. Отпуснатите целеви помощи за помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия на хората с увреждания се превеждат от дирекция „Социално подпомагане“ по сметките на лицето, вписано в Регистъра на Агенцията за хората с увреждания, което ги е предоставило.

Хората с увреждания с отпусната целева помощ за изработване, покупка и/или ремонт на ПСПСМИ имат право на парична компенсация за пътни разходи в страната, когато тези помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия не могат да се изработят, закупят и/или ремонтират по настоящ адрес и тяхното присъствие е необходимо. Целева помощ за покупка на изделие по т. 4, буква „е“ от приложение № 2 (един чифт обувки за протези) се изплаща на правоимащото лице след представяне на оригинал на първичен счетоводен документ съгласно Закона за счетоводството или на фактура съгласно Закона за данък върху добавената стойност. Целевата помощ се изплаща до края на месеца, следващ месеца на представяне на разходооправдателните документи, в рамките на бюджетната година с изключение на помощта за месец декември, която се изплаща до 31 януари на следващата година. Паричната компенсация за пътни разходи в страната и целевата помощ за покупка на изделие - обувки за протеза се изплащат от дирекция „Социално подпомагане“ на правоимащите лица по касов път или безкасов път по посочена от лицето титулярна банкова сметка.

Хората с увреждания, закупили ПСПСМИ във връзка с прекарано заболяване или претърпяна злополука в чужбина, както и хората с увреждания, получили разрешение за лечение в чужбина от съответния компетентен орган по предвиден от закон ред, имат право на парична компенсация за закупено помощно средство, приспособление, съоръжение и медицинско изделие в размер до максималния размер по чл. 68, ал. 2 от ППЗХУ

С пожелания за успешна седмица,

екипът на НФРИ